

NEWSLETTER PRAWNICZY FUNDACJI INTER VIVOS

nr 4/2023 (lipiec – sierpień)

O NUMERZE:

W najnowszym numerze Newslettera Prawniczego prezentujemy Państwu, najważniejsze naszym zdaniem, zmiany wprowadzane do porządku prawnego w okresie od lipca do sierpnia 2023 r.

O FUNDACJI:

Fundacja Inter Vivos z siedzibą w Warszawie jest organizacją pozarządową ukierunkowaną na udzielanie darmowej pomocy prawnej i prowadzenie nieodpłatnej mediacji. Równocześnie prowadzimy punkty nieodpłatnej pomocy prawnej, nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego oraz nieodpłatnej mediacji działające w oparciu o ustawę z dnia 5 sierpnia 2015 r. o nieodpłatnej pomocy prawnej, nieodpłatnym poradnictwie obywatelskim oraz edukacji prawnej (t.j.: Dz. U. z 2021 r. poz. 945). Informacja o lokalizacji prowadzonych przez nas punktów znajduje się pod adresem:

<https://www.fundacjaiv.pl/punkty-nieodplatnej-pomocy-prawnej>

KONTAKT Z NAMI:

Tel. 575-747-146

E-mail: biuro@fundacjaiv.pl

Listowny: ul. Ratuszowa 11

03-450 Warszawa

ZMIANY W PRAWIE PRACY:

Akt prawny: Rozporządzenie Ministra Zdrowia z 14.06.2023 r. w sprawie odwołania na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej stanu zagrożenia epidemicznego (Dz.U. poz. 1118)

Wejście w życie: 1 lipca 2023 r.

Opis zmian: w dniu 16 czerwca 2023 r. wydano rozporządzenie Ministra Zdrowia w sprawie odwołania na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej stanu zagrożenia epidemicznego, które odwołuje z dniem 1 lipca 2023 r. stan zagrożenia epidemicznego. Powyższe przekłada się na obowiązki i uprawnienia pracodawców funkcjonujące w trakcie stanu zagrożenia epidemicznego/stanu epidemii, do których w szczególności zaliczają się:

- szkolenia wstępne BHP od 1 lipca 2023 r. nie będą mogły być przeprowadzane za pośrednictwem środków komunikacji elektronicznej;
- szkolenia okresowe BHP, w przypadku gdy termin ich przeprowadzenia przypada w okresie obowiązywania stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii lub w okresie 30 dni od dnia odwołania stanu zagrożenia epidemicznego, w przypadku gdy nie zostanie ogłoszony stan epidemii, albo stanu epidemii – należy przeprowadzić do 60. dnia od dnia odwołania stanu zagrożenia epidemicznego, w przypadku gdy nie zostanie ogłoszony stan epidemii, albo stanu epidemii;
- brak możliwości udzielenia urlopu wypoczynkowego bez zgody pracownika i z pominięciem planu urlopu na podstawie art. 15gc u.s.r.z.z. ;
- wznowienie obowiązku tworzenia lub funkcjonowania ZFŚS (Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych), dokonywania odpisu podstawowego, wypłaty świadczeń urlopowych;
- brak możliwości wypowiedzenia umowy o zakazie konkurencji z zachowaniem terminu 7 dni;
- przedłużenie ważności orzeczenia o niezdolności do pracy wydanego na czas określony. Jeżeli ważność upływa w okresie 30 dni następujących po odwołaniu stanu zagrożenia epidemicznego, orzeczenie zachowuje ważność przez okres kolejnych 3 miesięcy od dnia upływu terminu jego ważności, w przypadku złożenia wniosku o ustalenie uprawnień do świadczenia na dalszy okres przed upływem terminu ważności tego orzeczenia;
- przedłużenie ważności orzeczeń o niepełnosprawności albo o stopniu niepełnosprawności;
- powrót tzw. „fikcji doręczenia” nastąpi 15.07.23r. – skutkować będzie rozwiązaniem umów tych pracowników, którzy w okresie pandemii nie odebrali pism pracodawców dotyczących rozwiązania stosunku pracy.

Rozwiązanie umów skutkować będzie obowiązkiem sporządzenia świadectw pracy i ewentualnej wypłaty ekwiwalentu za niewykorzystany urlop.

Akt prawny: Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 13 września 2022 r. w sprawie wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę oraz wysokości minimalnej stawki godzinowej w 2023 r. (Dz. U. poz. 1952)

Wejście w życie: 1 stycznia/1 lipca 2023 r.

Opis zmian: w 2023 r. minimalne wynagrodzenie za pracę wzrosło w dwóch etapach. Od 1 stycznia najniższa pensja wynosiła 3490 zł, zaś od 1 lipca wzrosła do poziomu 3600 zł. Rozporządzenie zmieniło również wysokość minimalnej stawki godzinowej, która od 1 stycznia wynosiła 22,80 zł, zaś od 1 lipca wynosi 23,50 zł.

ZMIANY W PRAWIE GOSPODARCZYM:

Akt prawny: Ustawa z dnia 26 stycznia 2023 r. o zmianie ustaw w celu likwidowania zbędnych barier administracyjnych i prawnych (Dz.U.2023 poz. 803)

Wejście w życie: 1 lipca 2023 r.

Opis zmian: zmiana art. 5 ust. 1 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców wprowadza wyższy limit kwotowy, decydujący o możliwości prowadzenia przez osobę fizyczną działalności nieewidencjonowanej. Działalność ta nie stanowi działalności gospodarczej na gruncie przepisów Prawa przedsiębiorców i nie podlega obowiązkowi rejestracji w Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej. Od 1 lipca próg przychodu, poniżej którego nie trzeba rejestrować działalności będzie wynosić 75% kwoty minimalnego wynagrodzenia, w miejsce dotychczasowego pułapu 50%.

ZMIANY W PRAWIE DROGOWYM:

Akt prawny: Ustawa z dnia 26 maja 2023 r. o zmianie ustawy o autostradach płatnych oraz o Krajowym Funduszu Drogowym oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1193)

Wejście w życie: 1 lipca 2023 r.

Opis zmian: wprowadzone zmiany dotyczą zniesienia poboru opłat na odcinkach A2 Konin-Stryków oraz A4 Wrocław-Sośnica dla samochodów osobowych i motocykli tj. pojazdów o masie własnej do 3,5t. Ponadto opłaty nie będą mogły być już pobierane na autostradach zarządzanych przez GDDKiA oraz odcinkach, które aktualnie są w realizacji.

ZMIANY W PRAWIE CYWILNYM

Akt prawny: Ustawa z dnia 13 stycznia 2023 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. 2023 poz. 289)

Wejście w życie: 15 sierpnia 2023 r.

Opis zmian: w związku z nowelizacją ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie i niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 535) wprowadzono zmiany w Kodeksie postępowania cywilnego, w tym przede wszystkim rozszerzono zakres przedmiotowy wniosku składanego na formularzu o: zakaz kontaktowania się z osobą doznającą przemocy domowej lub zakaz wstępu na teren szkoły, placówki oświatowej, opiekuńczej lub artystycznej, lub obiektu sportowego, do których uczęszcza osoba doznająca przemocy domowej, miejsca pracy lub innego miejsca, w którym zwykle lub regularnie przebywa osoba doznająca przemocy domowej, i przebywania na tym terenie.

Ponadto:

- celem prawidłowego wykonywania zakazu zbliżania się, sądy, uwzględniając wnioski o wydanie zakazu wstępu na teren szkoły, placówki oświatowej, opiekuńczej lub artystycznej lub obiektu sportowego, do których uczęszcza osoba doznająca przemocy domowej, miejsca pracy lub innego miejsca, w którym zwykle lub regularnie przebywa osoba doznająca przemocy domowej, i przebywania na tym terenie, będą zawiadamiać o treści wydanego postanowienia dyrektora szkoły, placówki oświatowej, opiekuńczej lub artystycznej, do której uczęszcza osoba doznająca przemocy domowej, osobę zarządzającą obiektem sportowym, do którego uczęszcza osoba doznająca przemocy domowej, lub pracodawcę osoby doznającej przemocy domowej
- ;możliwe będzie zawiadomienie także innych osób odpowiedzialnych za miejsca, w których osoby doznające przemocy domowej przebywają, gdy będzie to niezbędne do prawidłowego wykonania postanowienia;
- ustawa wprowadza także zmianę w zakresie ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz. U. z 2022 r. poz. 1125 oraz 2023 r. poz. 181, 289, 326 i 403) – wnioski o wydanie zakazu zbliżania się bądź nakaz opuszczenia wspólnie zajmowanego mieszkania nie będzie podlegał opłacie sądowej.

ZMIANY W PRAWIE KARNYM

Akt prawny: Ustawa z dnia 13 stycznia 2023 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. 2023 poz. 289)

Wejście w życie: 15 sierpnia 2023 r.

Opis zmian: Wprowadzenie przestępstwa tzw. „przymusowego małżeństwa” stanowi wyraz implementacji postanowień art. 37 Konwencji Rady Europy o zapobieganiu i zwalczaniu przemocy wobec kobiet i przemocy domowej, sporządzona w Stambule dnia 11 maja 2011 r. (Dz. U. z 2015 r. poz. 961 z późn. zm.)

Nowela penalizuje zachowania w postaci:

Art. 191b. § 1. Kto przemocą, groźbą bezprawną lub przez nadużycie stosunku zależności lub wykorzystanie krytycznego położenia doprowadza inną osobę do zawarcia małżeństwa lub związku, który odpowiada małżeństwu w kręgu wyznaniowym lub kulturowym sprawcy, podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do 5 lat.

§ 2. Tej samej karze podlega kto w celu popełnienia przestępstwa określonego w § 1, używając podstępów lub nadużywając stosunku zależności lub wykorzystując krytyczne położenie, nakłania inną osobę do opuszczenia terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Oba czyny są ze sobą ściśle powiązane i dotyczą prawa do swobodnego wyboru małżonka. Przedmiotem ochrony na gruncie nowowprowadzonego przepisu art. 191b § 1 k.k. jest wolność rozumiana jako swoboda podjęcia decyzji w zakresie zawarcia związku małżeńskiego lub innego związku, który odpowiada małżeństwu w kręgu wyznaniowym lub kulturowym osoby zmuszającej. Z kolei przepis art. 191b § 2 k.k. chronić ma przede wszystkim wolność człowieka w zakresie podejmowania decyzji, gdzie chce przebywać i koncentrować swoje życie.